

Modul Fina motorika

Lekcija 5

Trgati, rezati i lijepiti

Djetetova inteligencija dostiže određenu razinu bez upotrebe ruke; ručnom aktivnošću dostiže višu razinu i dijete koje se služilo vlastitim rukama ima jači karakter. -

Maria Montessori, Um djeteta

Likovno izražavanje: kutak izražajnih aktivnosti

Postavite prostor u kući namijenjen izražajnim aktivnostima, pripremite otvoreni komad namještaja u koji ćete pohraniti: mape u koje ćete staviti radne listove, kutije s listovima raznih boja i veličina (A4, A3, A5), male kutije/posude raznih pomagala za slobodno izražavanje djece (olovke u boji, uljane paste, voštane bojice, flomasteri, gel olovke, dok će flomasteri biti kasnija alternativa, jer ne dopuštaju djetetu tumačenje crte); četke, kutija za lijepljenje; kutija za izrezivanje; kutija za savijanje papira; vodene boje i tempere; frotir materijal; materijal za sitotisak.

- Pokraj namještaja postavite kutiju ili kutiju u kojoj se nalaze osobne mape djece u koje će smjestiti svoje radove. U prostoriji se može postaviti slikarski stalak ili zid za vertikalno slikanje ili kolektivno slikanje.

U ovoj fazi djetete radi prema podražajima koji se naknadno poredaju i klasificiraju. Tek nakon prve faze započinje znanstveni proces i priprema matematičkog uma.

Početne aktivnosti likovnog izražavanja

Ove aktivnosti možete ponuditi i starijoj djeci. Ja ih jako volim jer su jednostavna, lako izoliraju karakteristiku, a djeci pomažu u vježbanju fine motorike.

Aktivnost 1: Trganje papira

Materijal: dvije kutije, jedna prazna, druga s listovima papira

Dob: 15+ mjeseci

Ovu aktivnost volim ponuditi našoj djeci kada kao mali toddleri ulaze u kupaone i nemilice trgaju wc papir. Tada znam da su u fazi posebne osjetljivosti za tu radnju i nudim im čim više mogućnosti vježbanja tih unutarnjih poriva.

Trganje wc papira zamijeni organiziranom aktivnošću i izbjegni kaos u kupaoni. Sada znate da se stvari događaju jer dijete odgovara porivu svog unutarnjeg učitelja. Na nama je da to prepoznamo i na to odgovorimo.

Kako prezentirati aktivnost

- Uzmite kutiju s dvije druge manje kutije (jedna prazna, a druga s listovima papira) i donesite je do stola, sjedeći s djetetove desne strane.
- Verbalizirajte: "A sada poderimo papir."
- Podignite rubove prazne kutije objema rukama i približite je tijelu.
- Učinite isto s drugom kutijom, stavljajući je desno od prve.
- Objema rukama uhvatite gornji rub lista papira, držite ga podignutim i lagano odmaknite ruke, jednu prema tijelu, drugu u suprotnom smjeru.

- Zatim otkinite list u cijelosti.
- Stavite dva ruba papira jedan po jedan u praznu kutiju.
- Kada dijete završi s radom, pozovite ga da pospremi i vrati kutiju na njezino mjesto na polici.

Aktivnost služi za: razvoj koordinacije oko-ruka, fine manualne spretnosti, učenje kako pravilno trgati papir i promicanje koncentracije, inteligencije i autonomije.

Aktivnost 2: Rezati papir

Materijal: otporna kartonska kutija, škare, trake za rezanje

Dob: 18+ mjeseci

Pripremite vrlo otpornu kartonsku kutiju obloženu ukrasnim papirom, unutar koje se nalaze dvije kutije: jedna za skupljanje izrezanih komadića papira i druga podijeljena na tri odjeljka: jedan za škare, a drugi za trake papira za rezanje. Škare moraju imati zaobljene vrhove i odgovarajuće veličine da ih dijete lako drži.

Pripremite pravokutne trake svijetlog papira s iscrtanim segmentima koje želite da dijete izreže. Visina trake varira ovisno o težini s kojom želite raditi. Najjednostavnija traka bit će visoka 1 cm kako bi dijete moglo napraviti rez jednim pokretom ruke.

Naša kućna varijanta ove aktivnosti

Pravilno predložena aktivnost prema napucima Montessori pedagogije. Izvor: [Mammapelice](https://www.mammafelice.it)

Kako prezentirati aktivnost

- Uzmite kutiju za isječke i nježno je stavite na stol, s djetetove desne strane.
- Lijevom rukom uzmite škare s metalnog dijela, a desnu pripremite, tako da djetetu budu jasno vidljivi prsti koji će raditi.
- Gurnite palac u manji gornji rukohvat dok će srednji prst stati u veći donji rukohvat, a kažiprst će držati škare.
- Izvedite dva prazna pokreta škarama, kako biste prikazali mehanizam za rezanje.
- Uzmite traku papira u lijevu ruku i držite škare ravno ispred sebe.
- Vrlo polako otvorite škare i postavite ih na prvu oznaku s desne strane na kartonskoj traci.
- Čvrstim pokretom zatvorite škare i tako odrežite kraj papira.
- Ponovno otvorite škare i postavite ih na posljednju oznaku s desne strane papira. Nastavite na isti način i završite rezanje.
- Vratite škare na njihovo mjesto. Dijete može odlučiti hoće li svoje isječke baciti ili će ih staviti u svoju mapu unutar vrećice.
- Kada dijete završi s radom, pozovite ga da vrati kutiju za isječke na svoje mjesto.

Da biste varirali aktivnost, možete dodati: trake koje će progresivno rasti u visinu, isprekidane i zakrivljene linije, više ili manje jednostavne staze, oblike, siluete životinja.

Također možete izraditi drveni oblik (pola jabuke): dijete će staviti oblik na presavijeni list, zatim će preći bojom po konturama i izrezati ga.

Aktivnost služi: razvoju profinjenosti manualnih vještina i promicanju dobre koordinacije oko-ruka.

Aktivnost 3: lijepiti papir

Materijal: pravokutna kartonska kutija, staklenka s ljepilom, papir, spužvica i četkica.

Pripremite pravokutnu kartonsku kutiju prekrivenu ukrasnim papirom i podijeljenu na 6 odjeljaka: 4 na jednoj strani malih dimenzija, sadrže različite oblike papira u boji; 1 duža i uža koja sadrži staklenku s ljepilom, spužvicu i četku; 1 veći, četvrtasti, sadrži plastificiran papir i držač papira s listovima.

Kako izgleda kutija za lijepljenje papira u Montessori vrtićima. Ovo ćete naravno prilagoditi onome što imate u svome domu. Izvor: [f Scuola Montessori Montescudo](#)

Dob: 18+ mjeseci

- Pozovite dijete da uzme kutiju s police na kojoj stoji i odnese ju do stola odabranog za aktivnost, stavljajući ga na vrh.
- Pozovite dijete da sjedne na stolicu, sjedeći s njegove desne strane.
- Verbalizirajte: «Pokazat ću ti kako to zalijepiti».
- Pomaknite kutiju na vrh stola kako biste stvorili radni prostor.
- Uzmite kutiju s papirima tako da je postavite na svoju lijevu stranu, a plastificirani papir tako da ga postavite na svoju desnu stranu.
- Uzmite papir i postavite ga na sredinu.
- Uzmite posudu s ljepilom i otvorite je, stavljajući je na stol.
- Uzmite spužvu i stavite je blizu posude s ljepilom.
- Desnom rukom uzmite četku iz kutije (ako je dijete jaslíčke dobi, možete nastaviti držeći četku dvostrukim stiskom).
- Lijevom rukom uzmite obojeni oblik iz kutije i postavite ga naopako na oznaku:
- Umočite kist u ljepilo i prijedite njime preko cijelog oblika, držeći ga prstom mirno.
- Stavite prljavu četku na okrenuti poklopac.
- Uхватite oblik šakom i okrenite ga, stavljajući ga na papir.
- Desnom rukom uhvatite spužvu - prijedite njome preko zalijepljenog oblika, dobro pritiskujući.
- Vratite spužvu u kutiju.
- Zatvorite posudu s ljepilom i stavite je u odgovarajući odjeljak.
- Uzmite četku i odite je oprati u kupaonicu, pa je vratite u kutiju.
- Uzmite kutiju i držač papira i vratite ih na njihovo mjesto.
- Uzmite rad i stavite ga u odgovarajuću mapu.
- Na kraju aktivnosti pozovite dijete da vrati kutiju na svoje mjesto (potrebno je da svako dijete ima svoj osobni prostor, ladicu ili mapu, u koju će svoje radove posložiti na uredan i autonoman način) .
- Aktivnost možete mijenjati stvaranjem oblika različitih veličina (čak i oblika voća ovisno o sezoni).

Aktivnost služi: razvoju profinjenosti manualnih vještina i promicanju dobre koordinacije oko-ruka.